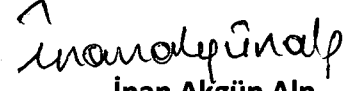

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince Sağlık Bakanı Sayın Kemal Memişoğlu tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 23.03.2026

İnan Akgün Alp
Kars Milletvekili

20 Şubat 2019 tarihli ve 30692 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan *Erişkinler İçin Engellilik Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelik* ile engelli sağlık kurulu raporlarının düzenlenmesine, engellilik oranlarının ve bağımlılık düzeylerinin tespitine ilişkin usul ve esaslar yeniden belirlenmiştir.

Söz konusu düzenleme, engelli bireylerin haklara erişimini kolaylaştırma amacıyla yürürlüğe konulmuş olmakla birlikte, uygulamada ciddi hak kayıplarına yol açtığı yönünde yaygın ve süreklilik arz eden şikâyetler bulunmaktadır.

Özellikle yönetmelik sonrası süreçte;

- Engelli sağlık kurulu raporu yenileme başvurularında engellilik oranlarının düşürüldüğü,
- Daha önce “tam bağımlı” olarak raporlandırılan bireylerin “kısmi bağımlı” olarak yeniden değerlendirildiği,
- Yeni başvurularda “tam bağımlı” oranlarının belirgin biçimde azaldığı,
- Bu değişiklikler sonucunda başta evde bakım maaşı olmak üzere birçok sosyal haktan yararlanma imkânının ortadan kalktığı

yönünde ciddi iddialar bulunmaktadır.

Evde bakım maaşı gibi yaşamsal öneme sahip sosyal desteklerin, sağlık kurulu raporlarında yer alan “tam bağımlı” ibaresine bağlanması; fiilen günlük yaşamını tek başına sürdüremeyen bireylerin sosyal koruma sisteminin dışında kalmasına neden olmaktadır. Bu durum, Anayasa'nın 2'nci maddesinde yer alan sosyal devlet ilkesi ile 61'inci maddede düzenlenen engellilerin korunmasına ilişkin yükümlülüklerle çelişmektedir.

Öte yandan Türkiye'nin taraf olduğu Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesi; engelli bireylerin bağımsız yaşam, topluma katılım ve sosyal koruma haklarını güvence altına almaktadır.

Bu çerçevede, engelli sağlık kurulu raporlarının duzenlenmesi suresinin sosyal haklara etkisinin sayisal verilerle ortaya konulmasi ve uygulamalarin hak temelli bir yaklasiyla yeniden değerlendirilmesi zorunludur.

Bu bağlamda;

1. 2019–2025 yillari arasinda engelli sağlık kurulu raporu yenileme basvurusu sayisi kacdir? Bu basvurularin kacinda engellilik oranı duşuřuľmüştür? Yillara ve illere göre dağilimi nedir?
2. Aynı donemde; daha önce “tam bağimli” olarak raporlandirilmis olup rapor yenileme suresinde “kismi bağimli” olarak yeniden değerlendirilen engelli birey sayisi kacdir? Bu değisikliklerin gerekceleri nelerdir?
3. 2019–2025 yillari arasinda ilk kez yapilan basvurularda “tam bağimli” olarak değerlendirilme oranlarinda önceki yillara kiyasla bir duşuş yaşanmis midir? Yaşanmisısa yillara göre sayisal veriler nelerdir?
4. 2019–2025 yillari arasinda “tam bağimli” ve “kismi bağimli” ibareleriyle duzenlenen engelli sağlık kurulu raporlarının toplam sayisi kacdir? Yillara göre dağilimi nedir?
5. Engelli sağlık kurulu raporlarında bağimlilik duzeyinin belirlenmesine iliskin olarak uľke genelinde standart ve bağlayıcı bir oľcüt uygulanmakta midir? İller ve hastaneler arasinda farkli uygulamalar bulunduğu yonundeki iddialar doğru mudur?
6. Engelli sağlık kurulu raporlarının duzenlenmesi ve yenilenmesi sureclerinde; engelli bireyin fiili bakım ihtiyacini, surekli gozetim gereksinimini ve yaşam koşullarini esas alan, yalnızca tıbbi oranlara dayanmayan hak temelli bir değerlendirme modeline gečilmesine yonelik Bakanlığınızca yuřuťuľen bir çalışma bulunmakta midir?
7. 2019–2025 yillari arasinda yuřuťuľen raporlama uygulamalarinin, Tırkiye’nin taraf olduğu Birleřmiř Milletler Engelli Hakları Sözleřmesi’nin 19’uncu ve 28’inci maddeleriyle uyumuna iliskin Bakanlığınızca yapilmis bir etki analizi, izleme veya değerlendirme raporu bulunmakta midir?